

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
STRATEGINĖ KOMUNIKACIJA
VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Prof. dr. Gintaras Aleknonis (grupės vadovas), *akademinės bendruomenės atstovas;*
2. Artūras Jonkus, *socialinių partnerių ir akademinės bendruomenės atstovas;*
3. Evelina Žukauskaitė, *akademinės bendruomenės, studentų atstovė.*

Vertinimo koordinatorius – *dr. Domantas Markevičius*

2022
Vilnius

DUOMENYS APIE PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	<i>Strateginė komunikacija</i>
Studijų krypčių grupė (-ės)	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (-ys)	Komunikacija
Studijų programos rūšis	Universitetinė
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (2 metai)
Studijų programos apimtis kreditais	120
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Socialinių mokslų magistras

TURINYS

I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ.....	5
2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS.....	5
2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS.....	8
2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA.....	10
2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	13
2.5. DĖSTYTOJAI	15
2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	17
2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	19
III. REKOMENDACIJOS.....	21
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	23

I. ĮŽANGA

Ketinamą vykdyti universitetinių studijų antrosios pakopos programą Strateginė komunikacija (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Kauno technologijos universiteto (toliau – KTU) Socialinių ir humanitarinių mokslų ir menų fakultetas (toliausiai – SHMMF), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė, kurią sudarė Kylio taikomųjų mokslų universiteto Medijų fakulteto profesorius dr. Gintaras Aleknonis (akademinės bendruomenės narys, grupės vadovas), bendrovės „Trylika – dvidešimt trys“ direktorius ir strateginis konsultantas, VU Ekonomikos ir verslo administravimo fakulteto praktikos docentas Artūras Jonkus (akademinės bendruomenės narys) ir Klaipėdos universiteto Švietimo vadybos magistrantūros studijų studentė Evelina Žukauskaitė (akademinės bendruomenės narė, studentų atstovė). Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi KTU pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2022 m. gegužės 3 d. vykusio nuotolinio ekspertų vizito į KTU rezultatais.

Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo Programos aprašo (toliau – Aprašas) ir jo priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi aukštųjų mokyklų studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, ypač Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168 patvirtintu Bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų aprašu, SKVC direktoriaus 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-149 patvirtinta Ketinamų vykdyti studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2022 m. gegužės 3 d. vyko nuotoliniai ekspertų grupės susitikimai su KTU SHMMF administracija, Programos aprašo grupės rengėjais, numatomais Programos dėstytojais, socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal Programą numatomais rengti specialistais. Susipažinti su KTU SHMMF materialine baze (auditorijomis, laboratorijomis) bei KTU biblioteka padėjo iš anksto pateikta filmuota medžiaga (<https://youtu.be/NhBxl1q1l54>). Vizito pabaigoje administracijos atstovai, Programos aprašo grupės rengėjai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2022 m. gegužės mėn. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuriame Programos rengėjams pasiūlyta per 10 darbo dienų atlikti kai kuriuos taisymus. Išvados ir siūlymai buvo išsiųsti Programos rengėjams susipažinti, pataisyti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų. Programos rengėjai atsižvelgdami į rekomendacijas pakoregavo Programos aprašą, pateikė papildomus dokumentus.

2022 m. birželio 8 d. ekspertų grupei buvo pateikti atsakymai į rekomendacijas, koreguotas Programos aprašas bei jo priedai. Įvertinę pataisas, ekspertai atitinkamai papildė šias išvadas, kurias laiko galutinėmis. Naudodamiesi proga norėtume padėkoti mūsų darbus sklandžiai koordinavusiam SKVC atstovui dr. Domantui Markevičiui.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitiktis visuomenės ir (ar) darbo rinkos poreikiams (egzilio sąlygomis veikiančiai aukštajai mokyklai netaikoma) įvertinimas*

Rodiklio analizė. Pagal pateiktą Programos aprašą, jos tikslas - suteikti žinių apie komunikacijos teorijas, jos planavimo ir valdymo specifiką skirtinguose organizaciniuose kontekstuose, taip pat išugdyti holistinę komunikacijos sampratą bei gebėjimus ir kompetencijas įvertinti, suderinti skirtingų lygmenų komunikacijos strategijas į rezultatyviai veikiančią visumą, reikalingą atpažinti ir valdyti krizių ir nenumatytų atvejų komunikacijos modelius bei savarankiškai vykdyti mokslinius tyrimus. Šis tikslas yra nukreiptas ir siejamas su strateginės komunikacijos ir komunikacijos bendrąja prasme samprata, o pati programa yra skirta parengti magistrus, visapusiškai išmanančius komunikaciją, jos planavimo ir valdymo specifiką skirtinguose organizaciniuose kontekstuose, gebančius įvertinti ir suderinti skirtingų lygmenų komunikacijos strategijas į rezultatyviai veikiančią visumą, atpažinti ir valdyti krizių ir nenumatytų atvejų komunikacijos modelius.

Ekspertų vertinimas. Pastarųjų trisdešimties metų pasaulio verslo globalizacija subrandino didesnę strateginės komunikacijos žinių ir įgūdžių poreikį. Prie to taip pat prisidėjo ir padidėjusi valstybių vyriausybių rolė sprendžiant globalius klimato kaitos, skurdo bei karinių konfliktų iššūkius. Per pastaruosius dešimt metų ne vienoje Lietuvos viešojo sektoriaus organizacijoje atsirado strateginės komunikacijos padaliniai. Tačiau atlikta komunikacijos studijų programų pasiūlos Europos šalyse ir Lietuvoje analizė rodo, kad Lietuvoje universitetų programos vis dar labiau orientuojasi į bendrąją komunikaciją, tuo tarpu Europos universitetuose daugiau yra strateginės komunikacijos studijų programų. Tad Strateginės komunikacijos studijų programa atitinka visuomenės ir darbo rinkos Lietuvoje poreikį. Programos kūrimo procese buvo pasitelkti socialiniai partneriai, turintys strateginės komunikacijos darbo patirties ir tai suteikė programai išbaigtumą, atitinkantį rinkos poreikį.

- *Programos tikslų ir studijų rezultatų atitiktis institucijos misijai, veiklos tikslams ir strategijai įvertinimas*

Rodiklio analizė. Pateiktame Programos Apraše aiškiai apibrėžiama, kaip Programa atitinka KTU misiją, strategiją ir veiklos tikslus. KTU misija – užtikrinti studijų ir mokslo rezultatų kokybę, kurti pasitikėjimu, kūrybiškumu bei lyderyste pagrįstą Universiteto ekosistemą, atsakingai vertinant universiteto vaidmenį visuomenėje ir siekiant sukurti pridėtinės vertės reikšmę visuomenei, studentams ir klientams bei vienas kitam. Tiek fakulteto administracija, tiek programos rengėjai bei dėstytojai labai aiškiai įvardijo studijų programos deramumą su institucine universiteto misija ir strateginiais tikslais. Programos studijų rezultatais siekiama įgyvendinti KTU strateginius tikslus, ugdyti atvirus, kūrybiškumu ir analitiniais gebėjimais pasižyminčius bei didelę pridėtinę vertę gebančius kurti ateities visuomenės narius komunikacijos srityje, gebančius pagrįsti savo sprendimus, kurti visuomenės poreikius atitinkančias naujas žinias ir technologijas ir jas perduoti bendruomenei. Numatoma Programa gerai atliepia KTU siekiui kurti kuo didesnę sinergiją tarp techninių ir humanitarinių disciplinų, panaudojant universiteto potencialą novatoriškų informacinių technologijų srityje, kurios tampa sudėtine komunikacinių disciplinų dalimi. Programa taip

pat atliepia KTU siekį kurti studijų programas, turinčias kuo daugiau tarptautinių partnerių. Strateginės komunikacijos programai tarptautiškumas yra būtina sąlyga, nes strateginė komunikacija niekada nebūna tik lokali, tad studentai turi studijuoti šią discipliną matydami tarptautinį kontekstą. Programos tarptautiškumas taip pat suteikia studentams galimybę lengviau įsilieti į tarptautinę darbo rinką.

Ekspertų vertinimas. Programa puikiai atitinka universiteto misiją ir strateginius tikslus. Orientacija į tarpdisciplinines sritis yra grįsta KTU unikaliu technologinių ir humanitarinių sričių derinimu. Tiek plėtojant šią studijų programą, tiek vykdant mokslinę veiklą, yra perspektyvos daugiau įtraukti dirbtinio intelekto ir didžiųjų duomenų technologijas analizuojant komunikacijos procesus, bei naujai atsirandančias technologijas šioje srityje.

- *Programos atitikties teisės aktų reikalavimams įvertinimas*

Rodiklio analizė. Studijų programos privalo būti parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, Lietuvos studijų pakopų aprašu ir reikalavimais, keliamais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintame bendrųjų studijų vykdymo reikalavimų apraše. Juo remiantis antros pakopos studijų programos kiekvienos tikslinės dalies studijų kreditų skaičius parinktas taip, kad studentai galėtų sėkmingai pasiekti numatomus studijų rezultatus. Ruošiant aprašą rengėjai atsižvelgė ir į naujai parengtą Komunikacijos studijų krypties aprašo projektą bei užsienio šalių ir įvairių tarptautinių organizacijų standartus. Taip pat programa buvo rengta derinant su Dublino aprašais, vertinimo ir akreditavimo standartų reikalavimais bei plėtros tendencijomis. Pateikiami studijų programos rezultatai yra siejami su studijų moduliais. Studijų tikslas ir studijų rezultatai atliepia reikalavimus studijų krypties ir pakopai.

Ekspertų vertinimas. Programa parengta pagal Lietuvos Respublikos įstatymus bei kitus šią sritį reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus bei tarptautinius standartus.

- *Programos studijų tikslų, studijų rezultatų, mokymo (-si) ir vertinimo metodų suderinamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programos rengėjai, Apraše išsamiai apibūdinę pamatinius programos tikslus juos išsamiai sieja su studijų rezultatais, kurie savo ruožtu tradiciškai siejami su žinių taikymu, gebėjimais atlikti tyrimus, specialiaisiais, socialiniais bei asmeniniais gebėjimais. Sąryšiai išsamiai atskleisti Aprašo 4 priede "Studijų programos studijų rezultatų dermė su programos dalykų studijų rezultatais ir vertinimo metodais". Kadangi programa išsiskiria tarpdalykiškumu, tarptautiškumu bei glaudžiais ryšiais su praktika, nestebina pasirenkamų studijų metodų įvairovė: minimas tyrinėjimu grįstas mokymasis, idėjų (minčių) žemėlapių sudarymas, debatai, vaidmenų žaidimas, simuliacija. Svarbu, kad ryšius su praktika stiprins ir gilins ne tik kviestinių dėstytojų (praktikų) paskaitos, bet ir išvykstamieji vizitai. Vertinimo metodai daugiau tradiciniai (dažniausiai pasikliaujama egzaminais raštu).

Ekspertų vertinimas. Ketinamos vykdyti programos tikslai suformuluoti pakankamai aiškiai, jie logiškai susiejami su studijų rezultatais, kurių kiekvienas (žinios ir jų taikymas, gebėjimai atlikti tyrimus, specialieji, socialiniai bei asmeniniai gebėjimai) atspindi šiuolikinės komunikacijos iššūkius. Svarbu, kad programos rengėjams pavyksta rasti pusiausvyrą tarp teorinių studijų bei tradicinių dėstymo metodų ir praktikos poreikių bei savarankiškumą skatinančių studijų metodų. Tradiciniai vertinimo metodai sudaro galimybes objektyviai

įvertinti studentų pasiekimus, šių metodų konservatyvumą iš dalies kompensuoja mokymosi metodų įvairovė.

- *Programos dalykų (modulių) visumos, užtikrinančios studento nuoseklių kompetencijų ugdymą(-si), įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programos moduliai išdėstyti logiškai. Ketvirtąjį, baigiamąjį semestrą palikus magistro baigiamojo projekto rašymui, pirmieji trys semestrai formuojami pagal panašią schemą: vienas dalykas skiriamas bendrųjų analitinių kompetencijų ugdymui (Socialinių tyrimų metodai, Tyrimų praktikumas, Tiriamasis projektas), du studijų dalykai koncentruoti į universalias strateginės komunikacijos kompetencijas, vienas studijų dalykas - į strateginės komunikacijos taikymą, ir vienas studijų dalykas skiriamas gilinamosioms ar pasirenkamosioms tarpkryptinėms studijoms. Tokia studijų dalykų kompozicija padeda nuosekliai ugdyti reikalingas kompetencijas.

Ypač norėtusi pasidžiaugti analitinių kompetencijų ugdymui skirto bloko dalykų tarpusavio derme. Kituose dalykų moduluose pastebima tarpusavio pasikartojimų (pavyzdžiui, Strateginių ryšių plėtros ir Pokyčių valdymo komunikacijos dalykai). Trečiąjį semestrą siūlomos vieno dalyko alternatyvos (Viešojo sektoriaus ir verslo etika arba Strateginių ryšių plėtra) nėra pakankamai pagrįstos: Strateginių ryšių plėtros modulis iš esmės dubliuoja Pokyčių valdymo komunikacijos modulį, etikos problemų nustūmimas į alternatyvias studijas galėtų pasiūsti neigiamą žinią apie šios problematikos „alternatyvią svarbą“. Numatyta, kad gilinamuosius studijų modulius (po vieną kiekvieną semestrą) anglų kalba dėstys iš užsienio atvykstantys dėstytojai. Pirmąjį semestrą du pamatinius komunikacijos dalykus taip pat ketinama patikėti dėstyti svetimšaliams dėstytojams anglų kalba. Taigi, pirmąjį semestrą studentų lauktų rimtas išbandymas - iš penkių dalykų tik du būtų dėstomi lietuviškai.

Ekspertų vertinimas. Programos kūrėjams iš esmės pavyko pasiekti teorinių dalykų ir praktinių žinių dermę. Kai kurių modulių tematika tarpusavyje dubliuojasi. Daug dėmesio skirdami Socialinių tyrimų metodams, Tyrimų praktikumui ir Tyrimų projektui, Programos kūrėjai kiek nuošalyje paliko specifinius žiniasklaidos ir socialinių medijų tyrimus. Ekspertų nuomone, tai būtų vienas svarbesniųjų trūkumų. Taip pat derėtų atkreipti rimtesnę dėmesį į tradicinės ir naujosios žiniasklaidos sistemų analizę. Viešojo sektoriaus ir verslo etikos modulį palikus alternatyviai pasirenkamu, susidaro galimybės, kad baigusieji šią studijų programą nebus tinkamai susipažinę su etikos problematika. Taip pat derėtų rasti vietas ir žiniasklaidos bei raiškos laisvės klausimams.

- *Galimybių studijuojantiems individualizuoti programos struktūrą atsižvelgiant į asmeninius mokymosi tikslus bei numatytus studijų rezultatus įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programoje numatytos galimybės rinktis 18 kreditų apimties kompetencijų rinkinius, atsižvelgiant į studijuojančiųjų poreikius. Modulių rinkinyje numatyta tik viena alternatyva (Viešojo sektoriaus ir verslo etika arba Strateginių ryšių plėtra), kuri nėra pakankamai motyvuota ir vargu ar reikalinga.

Bene svarbiausia studijų sritis, suteikianti individualizavimo galimybes, būtų baigiamojo projekto rašymas. Pasak Programos rengėjų, „studentai gali siūlyti savo baigiamojo projekto tematiką ar temą, pasiūlydami jas iš savo darbo patirties, ar besigilindami į socialinių partnerių (verslo, vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų, su kuriomis fakultetas bendradarbiauja) temas, ir taip individualizuoti studijų procesą“. Kadangi baigiamųjų darbų tematika tvirtinama jau pirmaisiais studijų metais, įgijamos neformalios galimybės labai

svarbų bendrųjų analitinių kompetencijų ugdymui skirtą dalykų bloką taip pat taikyti individualiems poreikiams.

Pastebėtina ir tai, kad įsijungimas į Erasmus+ bei KTU veikiančią akademinės mentorystės programą skatina studijų individualų pritaikymą asmeniniams poreikiams. Svarbu, kad suteikiamos galimybės atlikti papildomą praktiką, tam naudojant fakulteto ryšius su socialiniais partneriais.

Ekspertų vertinimas. Numatant nedidelius studentų srautus, studijų individualizavimo galimybės yra ribotos, tačiau Programos rengėjai sumaniai naudojami tam tikslui skirtais bendrauniversitetiniais instrumentais. Svarbiausias individualizavimo įrankis - nuosekli ir apgalvota baigiamųjų projektų tematikos pasirinkimo sistema. Teigiamai reikėtų vertinti ir papildomos praktikos galimybes, tačiau šiuo metu jos vertinimas nėra tiksliau apibrėžtas.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Nuosekliai komunikacines kompetencijas ugdanti Programa išskiria savo tarpdiscipliniškumu bei glaudžiais ryšiais su strateginės komunikacijos praktika.
2. Studijų programoje labai ryškūs tarptautiškumo elementai sudaro galimybes ateityje siekti Programą paversti dvigubo arba jungtinio diplomo studijomis.
3. Labai stiprus analitinių kompetencijų ugdymo blokas.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Programoje nepakankamai dėmesio skiriama specifinei žiniasklaidos ir socialinių medijų analizei, supažindinimui su šių sričių analitiniais įrankiais.
2. Programoje pasigendama specifinės žiniasklaidos ir medijų sisteminės analizės, jų teisinio bei etinio reguliavimo ypatumų studijų.

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai atsižvelgė į pateiktas pastabas atsisakydami modulio „Strateginių ryšių plėtra“ bei „Tyrimų praktikumą“ modulį pakeisdami „Žiniasklaidos monitoringas ir tyrimai“ moduliu. Padarius šiuos pakeitimus, bus daugiau dėmesio skiriama specifinei žiniasklaidos ir socialinių medijų analizei bei studentų supažindinimui su šios srities analitiniais įrankiais. Taip pat pataisytoje programoje pritraukti dėstytojai, turintys darbinės patirties žiniasklaidos stebėsenos ir analizės įmonėje. Pagal pataisytą programą, antrąjį semestrą studentai įtvirtins žiniasklaidos monitoringo tyrimų ir analitinius gebėjimus tam skirtame „Žiniasklaidos monitoringo ir tyrimų“ modulyje.

Į pateiktas pastabas dėl srities tobulintinių aspektų atsižvelgta iš esmės. Minėti pakeitimai pagerina programos turinį ir vientisumą.

2.2. MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Aukštosios mokyklos vykdomos mokslo (meno) veiklos lygio pakankamumo su studijų kryptimi susijusioje mokslo (meno) kryptyje įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programą ketinančiame įgyvendyti fakultete istoriškai dera socialiniai ir humanitariniai mokslai bei menai, kas iš dalies atspindi pačią komunikacijos krypties prigimtį: ji itin glaudžiai susijusi ne tik su giminingomis žurnalistikos, leidybos, informacijos paslaugų studijomis, bet ir dažnai persipina su socialinių mokslų (pirmiausia, sociologijos, psichologijos, politikos mokslų), teisės, verslo ir viešosios vadybos, humanitarinių mokslų bei menų studijomis. Tarpdiscipliniškumas tampa svarbiausiu fakulteto mokslo tyrimų bruožu, paradoksiškai ir stipriausia, ir labiausiai pažeidžiama mokslo veiklos ypatybe. Iš visų SHMMF veikiančių mokslo grupių (Edukaciniai tyrimai, Kalba ir technologijos, Pilietinė visuomenė ir darnus vystymasis, Skaitmeninė kultūra, komunikacija ir medijos, Vertimo ir kalbų tyrimai bei Viešojo valdymo tyrimai) betarpiškai su komunikacija sietina tik Skaitmeninės kultūros, komunikacijos ir medijų grupė, tačiau kitos tyrimų grupės siekia pabrėžti savo veiklos komunikacinius aspektus. Teiginys, kad “per pastaruosius trejus metus komunikacijos ir informacijos mokslo kryptyje išleistos tarpkryptinės publikacijos sudaro 47 proc. fakulteto publikacijų” iš dalies atspindi komunikacijos mokslų universalumą ir galimybes lanksčiai vertinti mokslo produkciją. Svarbiausiosios mokslinės veiklos - straipsnių - kokybė nekelia abejonių, fakulteto mokslininkai aktyviai dalyvauja mokslinėse konferencijose, projektinėje veikloje, kurioje žymus ir tarptautinis dėmuo.

Ekspertų vertinimas. „Grynieji“ komunikacijos tyrimai nėra stipriausioji SHMMF mokslinės veiklos dalis, tokių tyrimų stygių bandoma kompensuoti tarpkryptiniais tyrinėjimais. Programos kontekste tai laikytina stiprybe. Tačiau tas faktas, kad per tuos kelerius metus, kol fakultete įgyvendinama pirmosios pakopos *Komunikacijos ir informacijos valdymo technologijų* studijų programa, nepavyko suformuluoti aiškios ir savitos komunikacijos tyrimų programos, keltų nerimą. Tikėtina, kad ketinama įgyvendinti antrosios pakopos studijų programa ne tik paskatins, bet ir įgalins pašalinti šį trūkumą.

- *Studijų turinio susiejimo su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programos turinio siejimas su naujausiais mokslo, meno bei technologijų pasiekimais pirmiausiai grindžiamas programos tarptautiškumu bei ryšiais su praktine veikla (numatyta, kad į paskaitas bus kviečiami dėstytojai praktikai, daugelį dalykų greta dėstytojo mokslininko drauge dėstys ir praktikas, kurie, kaip viliamasi, supažindins ir su naujovėmis). Aktyviai projektinėje bei konsultacinėje veikloje dalyvaujantys numatomi Programos dėstytojai savaime turėtų kurti naujausių pasiekimų sklaidai palankią terpę, o tokie moduliai kaip *Pokyčių valdymo komunikacijos strategijos* iš dalies leidžia studentams teoriškai apmąstyti naujovių sklaidos prasmę bei iššūkius.

Ekspertų vertinimas. Studijų programoje pažintis su naujausiais mokslo, meno ir technologijos pasiekimais integruota į studijų modulius, o inovatyvus, praktikus bei tyrinėtojus iš užsienio pritraukiantis dėstytojų kolektyvas kuria inovacijų sklaidai palankią terpę.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Programą ketinančiame vykdyti fakultete vykdomi tyrimai pasižymi tarpdiscipliniškumu ir tarptautiškumu, jie glaudžiai siejami su komunikacine praktika.*
2. *Stokojama “grynųjų” komunikacijos tyrimų. Šiuo metu į juos daugiausiai yra susitelkę iš svetur atvykstantys dėstytojai, kurių dalyvavimas KTU SHMMF mokslo bendruomenės gyvenime yra ribotas.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Komunikacijos tarpdiscipliniškumas neturėtų tapti prielaida, kuri leidžia atsisakyti fundamentaliųjų bei taikomųjų komunikacijos tyrimų. Išsaugodamas tarpdiscipliniškumo principą, SHMMF turėtų rasti aiškią komunikacijos tyrimų kryptį, kuri paskatintų įgyti savitą vietą nacionaliniame komunikacijos tyrimų lauke.*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai pripažįsta ekspertų keliamą fundamentaliųjų bei taikomųjų komunikacijos tyrimų ribotumo problemą, kurios sprendimas reikalauja ilgesnio laiko ir nuoseklaus darbo. Numatomas naujų tyrėjų priėmimas į fakultetą konkurso tvarka turėtų sukurti pamatą gilesniems tyrinėjimams. Tikėtina, kad SHMMF panaudos turimą potencialą ir ateityje taps savitu ir svarbiu veiksniumi nacionaliniame komunikacijos tyrimų lauke.

2.3. STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studentų atrankos ir priėmimo kriterijų ir proceso tinkamumo ir viešumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Pagal pateiktą Programos aprašą, studentų priėmimą į Programą numatoma vykdyti pagal KTU Senato tvirtinamas Studentų priėmimo į KTU taisykles. Į Programą numatoma priimti asmenis, tenkinančius numatytus minimaliuosius reikalavimus. Būsimų antros pakopos studentų atranka vykdoma KTU, prašymai teikiami elektroniniu būdu. Priėmimas vyksta konkurso būdu, į studijų programą priimama prioriteto, nurodyto teikiant prašymą, tvarka. Konkursinis balas susidaro iš pirmosios pakopos/vientisųjų studijų diplomo priedėlyje įrašytų mokomųjų dalyko įvertinimų svertinio vidurkio; mokslo veiklos įvertinimo; motyvacijos įvertinimo, taip pat gali būti skiriami papildomi balai už antrosios užsienio kalbos mokėjimą ne žemesniu kaip B2 lygiu; už dalines studijas užsienio aukštojoje mokykloje; už bakalauro/vientisųjų studijų metų pabaigtą aukštojo mokslo institucijos akademinę talentų ugdymo programą. Informacija apie II pakopos studijų programas ir priėmimo taisykles skelbiama universiteto bei fakulteto tinklalapiuose bei fakulteto Facebook paskyroje, taip pat pateikiama per studijų muges, studentų konkursų metu, vykstant atvirų durų dienoms bei kituose su studijomis susijusiuose informaciniuose renginiuose, taip pat kreipiantis į Studijų informavimo ir Priėmimo grupes, informacija apie priėmimą skelbiama AIKOS sistemoje.

Ekspertų vertinimas. Studentų atrankos ir priėmimo kriterijai į studijų programą yra vieši, stojantiesiems prieinami iki stojimo pradžios. Papildomas stojimo balas taikomas visiems stojantiesiems, atitinkantiems pateiktus reikalavimus. Studentų atrankos ir priėmimo kriterijai yra iš esmės tinkami, tačiau numatoma be jokių išlygų priimti visų kryptčių bakalauro studijas baigusius studentus, dėl ko gali kilti sunkumų bazinių komunikacijos žinių pirmosios pakopos studijose neįgijusiems asmenims. Ekspertų nuomone reikėtų apsvarstyti papildomų studijų galimybę ir bakalauro studijas baigusius studentams, kurie baigę ne komunikacijos, informacijos paslaugų, leidybos ar žurnalistikos krypties studijas.

- *Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarkos ir jos taikymo įvertinimas.*

Rodiklio analizė. Būsimiems Programos studentams, baigusiems, studijavusiems ar studijuojantiems Lietuvos ar kitų valstybių aukštosiose mokyklose, kurios yra pripažintos Lietuvoje, nustatyta tvarka gali būti įskaitomi studijų moduliai ar jų dalys, atitinkantys studijų programos modulių formaliuosius ir dalykinius reikalavimus. Studijų rezultatų įskaitymas yra aiškiai reglamentuotas. Studijų rezultatai būtų įskaitomi, jei rezultatams pagrįsti pakaktų asmens pateiktų kompetencijų įrodymų ir (arba) įvairiais vertinimo metodais nustatytų įgytų kompetencijų. Dalinių studijų, atliktų užsienio aukštojoje mokykloje, pripažinimas taip pat būtų galimas, jei mokykla tos valstybės įstatymų nustatyta tvarka būtų pripažinta atitinkanti studijų tipą ir pakopą. Programos Apraše pateikiama informacija apie užsienyje įgytų kvalifikacijų įskaitymą: jei studentas vyko dalinėms studijoms į aukštąsias mokyklas, su kuriomis sudaryta dvišalė sutartis, studijų rezultatai būtų įskaitomi pagal partnerių universitetų pateiktas pažymas. Taip pat kitose aukštosiose mokyklose išklaudyti dalykai būtų pripažįstami ir įskaitomi atsižvelgiant į studijų dalyko tikslą, mokymosi rezultatus, temas ir kreditus. Visiems studentams užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimas įgyvendinamas taikant vienodus kriterijus, numatytus dokumentuose, bei vykdant vienodą procedūrą. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų rezultatų įskaitymo procedūrą atlieka KTU SHMMF studijų prodekanas, dalinių studijų rezultatų užskaitymo kortelę pildo programos vadovas, tvirtina fakulteto studijų prodekanas.

Ekspertų vertinimas. Studentams sudaryta galimybė užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimui. Ši tvarka aiški, būsimiems studentams informacija apie įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarką prieinama aukštosios mokyklos interneto svetainėje. Neformalioju būdu įgyti rezultatai būtų įskaitomi aukštosios mokyklos nustatyta tvarka dalyvaujant neformalioju būdu įgytų rezultatų įskaitymo procedūroje. Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformalaus ir savaiminio mokymosi pripažinimo tvarka yra tinkama, ją įgyvendinant laikomasi vienodų standartų.

- *Studentams teikiamos akademinės, finansinės, socialinės, psichologinės ir asmeninės paramos tinkamumo, pakankamumo ir veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Aukštojoje mokykloje studentams akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė parama teikiama įvairiais būdais. Akademinė parama teikiama GUIDed mentorystės programa, dėstytojų konsultacijomis, teikiamos nemokamos psichologo konsultacijos, egzistuoja sielovados grupės, teikiamas karjeros konsultavimas, veikia karjeros kompetencijų ugdymo programa. Aukštojoje mokykloje veikia jaunojo verslo plėtros skyrius, kuriame studentai gali gauti pagalbą ir konsultacijas startuolių komandoms. Puikių akademinų rezultatų pasiekę studentai gali gauti skatinamąsias stipendijas. Taip pat studentai turi teisę gauti vienkartinę socialinę stipendiją, paramą tarptautinei veiklai, paramą neįgaliesiems, paramą užsienio lietuviams, dalyvavimo nacionaliniuose ir tarptautiniuose renginiuose kofinansavimą, galima gauti kompensaciją atlikusiems karo tarnybą asmenims. Pažangiems studentams gali būti sumažinta studijų kaina. Informacija apie paramą prieinama KTU interneto svetainėje. Studentų interesus atstovauja KTU studentų atstovybė.

Ekspertų vertinimas. Esant poreikiui studentai turi galimybę gauti įvairiapusišką akademinę, finansinę, socialinę, psichologinę bei asmeninę paramą, ji iš esmės yra tinkama ir pakankama.

- *Informacijos apie studijas ir studentų konsultavimo pakankamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Aukštojoje mokykloje veikia Karjeros ir paslaugų centras, kuris konsultuoja studentus akademinius ir bendraisiais klausimais, organizuoja įvadinės savaitės pirmakursiams, leidžia informacinius leidinius ir atmintines, atnaujina informaciją aukštosios mokyklos tinklalapio skiltyje, skirtoje studentams. Karjeros ir paslaugų centras taip pat informuoja studentus apie studijų procesą, studijų galimybes, pasikeitimus, stipendijų konkursus, stažuotes, teikiamą pagalbą ir paramą, vykstančius renginius, teikia paramą studentams, turintiems specialiųjų poreikių. Informacija apie paramos (akademinės, finansinės, psichologinės, socialinės) galimybes dalinasi fakulteto Studijų centras, krypties studijų programų komitetas. Informacija yra viešinama aukštosios mokyklos tinklapyje, socialiniuose tinkluose, elektroniniu paštu. Priimtieji į KTU studijų programas kiekvienų metų rugsėjo mėn. pirmą savaitę supažindinami su studijų programa renginyje „Įvadinė savaitė“. Įvadinės savaitės metu nauji studentai supažindinami su studentų atstovybės veikla, tvarkaraščiais, stipendijomis, studijų programų vadovu ir komiteto nariais, bibliotekos paslaugomis, galimybėmis išvykti į užsienį, mentorystės programa. Studijuojamų modulių aprašai pateikiami akademinėje informacijos sistemoje (AIS), Moodle sistemoje. Aukštojoje mokykloje įkurta Study@KTU Ambassadors programa, kurią įgyvendinant studentų grupė atstovauja universitetą būsimiems studentams, jų šeimoms ir universiteto bendruomenei, siekiant stiprinti tarptautinį supratimą ir draugystę vykdant švietimo, kultūros ir humanitarinę veiklą, keičiantis idėjomis, patirtimi tarp skirtingų šalių ir skirtingų kultūrų žmonių.

Ekspertų vertinimas. Būsimiems Programos studentams sudarytos pakankamos galimybės konsultuotis įvairiais su studijomis ir studijavimu, su parama studentams susijusiais klausimais. Studentai tinkamai informuojami apie galimybę konsultuotis dėl studijų proceso, akademinė mainų galimybes, dėl paramos, taip pat ši informacija pateikiama viešojoje erdvėje. Informacijos studentams apie studijas teikimas yra pakankamas ir tinkamas.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Studentams teikiama įvairi pagalba ir parama ne tik įprastomis priemonėmis, tokiomis kaip konsultacijos ar stipendijos, bet taip pat ir įgyvendinant įvairias edukacines ir informacines programas.*
2. *Informacijos apie studijas studentams teikimu rūpinasi įvairūs įkurti centrai, tokie kaip Studijų centras, Karjeros ir paslaugų centras, įkurta Study@KTU programa.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Reikėtų apsvarstyti galimybę vykdyti papildomas studijas, kurios suteiktų komunikacijos pagrindų ne tik kolegijų absolventams, bet ir bakalauro studijas baigusiems studentams, kurie baigę ne komunikacijos, informacijos paslaugų, leidybos ar žurnalistikos krypties studijas.*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai atsižvelgė į ekspertų pastabas ir iš esmės pakeitė priėmimo reikalavimus, numatydami iki 30 kreditų papildomas studijas ne komunikacijos, informacijos paslaugų,

leidybos ar žurnalistikos kryptių studijas baigusiems pretendentams. Šie pakeitimai išsklaido ekspertų abejones ir turėtų palengvinti studijas iš kitų kryptių ateinantiems studentams.

2.4. STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Mokymo ir mokymosi proceso, leidžiančio atsižvelgti į studijuojančiųjų poreikius ir įgalinančių juos pasiekti numatytus studijų rezultatus, įvertinimas*

Rodiklio analizė. Programos Apraše nurodoma, jog bus siekiama, kad dėstytojų, studijavimo ir vertinimo veikla būtų organizuota taip, kad studentai pasiektų studijų programoje numatytus studijų rezultatus. Strateginė komunikacija yra labai įvairialypė ir turi daug skirtingų lygių ir aspektų priklausomai nuo to, ar ji taikoma privačiame ar viešajame sektoriuje. Tad mokymo procese labai svarbu užtikrinti, kad dalykinės žinios ir praktiniai įgūdžiai būtų gaunami iš kuo įvairesnių šaltinių. Čia bus labai svarus socialinių partnerių pritraukiamų į dėstytojų procesą, bei dėstytojų, kurie užsiima ir konsultacine veikla, indėlis. Pagal modulių programos aprašymus socialinių partnerių atstovai nėra pakankamai įtraukti. Studijų programoje suplanuotas studijų procesas paremtas nuosekliu studijuojančio asmens gebėjimų gilinimu studijų programoje dėstomų modulių atžvilgiu. Programoje numatyti naujausi studijų metodai, skatinantys studentus kritiškai mąstyti bei patiems studentams imtis aktyvaus vaidmens studijų procese, tokiu būdu suteikiant jiems ne tik teorinių žinių, bet ir ugdant reikalingus praktinius įgūdžius.

Ekspertų vertinimas. Mokymo ir mokymosi procesai yra detalai aprašyti ir leidžia susidaryti pilną vaizdą, kaip bus siekiama numatytų studijų rezultatų, atsižvelgiant į studijuojančiųjų poreikius. Programoje neatsispindi galimybė studentams susipažinti su žiniasklaidos ir socialinės žiniasklaidos monitoringo ir analizės metodais bei įrankiais. Tai yra baziniai strateginės komunikacijos elementai ir jų nebuvimas mokymosi procese ženkliai sumažintų absolventų kompetencijas.

- *Sąlygų, užtikrinančių galimybes studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms bei studentams su specialiaisiais poreikiais, įvertinimas*

Rodiklio analizė. Aukštoji mokykla vykdo lygių galimybių ir įvairovės politiką, vykdo studijas vadovaudamasi įtraukiojo švietimo principais, šie aspektai numatyti aukštosios mokyklos dokumentuose. Studentai su specialiaisiais ugdymo(si) poreikiais turi galimybę naudotis lankstesnėmis atsiskaitymo formomis, individualizuoti studijų procesą pagal savo poreikius. Esant poreikiui yra galimybė, kad Studentų reikalų departamento socialinės gerovės koordinatore parengtų rekomendacijas dėl studijų pritaikymo pagal dėl negalios kylančius poreikius, studentai turi galimybę konsultuotis su Studentų reikalų departamentu, dėl studijų pritaikymo studentams šis departamentas konsultuoja ir dėstytojus, dirbančius su šiais studentais, stengdamasis išlaikyti asmens duomenų apsaugą. Numatyta, kad aukštoji mokykla pagal turimas galimybes ir turimus finansinius išteklius gali imtis priemonių, kad specialiuoju poreikiu turintiems asmenims būtų sudarytos sąlygos kandidatuoti į laisvas pozicijas KTU, taip pat dirbti, siekti karjeros, mokytis ir studijuoti. Aukštojoje mokykloje pritaikyta infrastruktūra studentams su negalia.

Ekspertų vertinimas. Studentai, turintys specialiųjų ugdymo(si) poreikių, gali naudotis įvairiomis studijų proceso pritaikymo galimybėmis, turi galimybę konsultuotis dėl kylančių ar kilsiančių sunkumų, sąlygotų turimų specialiųjų ugdymo(si) poreikių. Aukštojoje mokykloje studijos vykdomos laikantis lygių galimybių ir įvairovės politikos. Sąlygos užtikrinti galimybę studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms taip pat yra tinkamos.

- *Akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politikos įgyvendinimo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Aukštosios mokyklos akademinės etikos kodeksas įtvirtina bendruomenės veiklos vertybinius ir moralinius principus, pagrindines etiško elgesio nuostatas, reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių tiesiogiai neapibrėžia Lietuvos Respublikos teisės aktai ir aukštosios mokyklos vidaus dokumentai. Studentai su Akademinės etikos kodeksu yra supažindinami informacinio renginio studijų pradžioje metu. Pradėdami studijas aukštojoje mokykloje studentai pasirašo sąžiningumo deklaraciją, kurioje yra informuojami apie sąžiningo elgesio studijose nesilaikymo pasekmes. Studentai taip pat susipažįsta su rašto darbų reikalavimais aukštojoje mokykloje. Aukštojoje mokykloje yra priimtas studentų rašto darbų plagiato nustatymo tvarkos aprašas, kuris reglamentuoja semestro rašto darbų ir baigiamųjų projektų sutapties patikros ir plagiato nustatymo procedūras, plagiato tipus, akademinį pažeidimų svarstymą ir akademinį nuobaudų skyrimą. Aukštojoje mokykloje veikia Akademinį nusižengimų nagrinėjimo komisija, sudaryta iš darbuotojų ir studentų atstovo, sprendžianti atsiskaitymų akademinio sąžiningumo užtikrinimo ir skatinimo bei galimų nuobaudų už akademinį nesąžiningumą skyrimo klausimus. Jos veiklą reglamentuoja Akademinės nusižengimų nagrinėjimo komisijos veiklos aprašas. Pagal poreikį ir esant studentų pageidavimui rengiami specialūs mokymai ir seminarai studentams grįžtantiems į studijas po akademinį atostogų, kurių metu informuojama apie pokyčius studijų procese ar kitas naujoves. Numatyta, kad aukštoji mokykla imasi priemonių, kad studentai nepatirtų diskriminacijos ar priekabiavimo. Tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo principai ir priemonės yra apibrėžti Aukštosios mokyklos lygių galimybių ir įvairovės politikoje, aukštojoje mokykloje veikia Lygių galimybių komisija, veikia elektroninė sistema „PRANEŠK“, kurioje galima pranešti apie diskriminacijos, netinkamo elgesio, korupcijos ir akademinio nesąžiningumo atvejus.

Ekspertų vertinimas. Aukštojoje mokykloje akademinio sąžiningumo ir tolerancijos bei nediskriminavimo tvarka yra reglamentuota dokumentais. Studentai studijų pradžioje yra supažindinami su Akademinės etikos kodeksu, taip pat pradėdami studijas pasirašo sąžiningumo deklaraciją, kurios įsipareigoja laikytis. Vykdamas studijų procesą aukštojoje mokykloje siekiama laikytis akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo principų.

- *Apeliacijų, skundų dėl studijų proceso teikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo krypties studijose įvertinimas*

Rodiklio analizė. Aukštojoje mokykloje nustatyta apeliacijų ir skundų teikimo bei nagrinėjimo tvarka. Apeliaciją studentas gali teikti dėl nusižengimo akademinėi etikai, procedūroms ir / ar padarytų techninių klaidų. Akademinį sąžiningumą aukštojoje mokykloje užtikrina Akademinės etikos kodeksas. Aukštojoje mokykloje nustatyta aiški apeliacijų nagrinėjimo tvarka ir terminai, studentai, prieš pateikdami apeliaciją, turi galimybę konsultuotis su fakulteto studijų prodekanu ar Studentų informacijos ir paslaugų centro darbuotoju. Apeliacijų ir skundų nagrinėjimo aprašas studentams yra prieinamas.

Ekspertų vertinimas. Aukštojoje mokykloje yra sukurta apeliacijų ir skundų pateikimo tvarka. Apeliacijų ir skundų pateikimo tvarka yra aiški, informacija apie apeliacijų ir skundų pateikimą studentams yra prieinama. Prieš pateikdami apeliaciją ar skundą studentai turi galimybę pasikonsultuoti su administracijos atstovu.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. Aukštojoje mokykloje numatytos sąlygos studijuoti socialiai pažeidžiamoms grupėms, veikia Studentų reikalų departamentas, kuris rūpinasi įvairiais socialiai pažeidžiamų studentų grupių interesais.
2. Aukštojoje mokykloje veikia sistema, kuria pasinaudodama aukštosios mokyklos bendruomenė gali pranešti apie įvairius pažeidimus.

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. Mokymosi procese studentai turėtų turėti galimybę susipažinti su žiniasklaidos ir socialinės žiniasklaidos monitoringo ir analizės metodais bei technologiniais įrankiais.

Pataisymai, atlikti atsizvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Pagal pataisytą programą numatoma, jog antrame semestre studentai turės galimybę įtvirtinti žiniasklaidos monitoringo tyrimų ir analitinius gebėjimus „Žiniasklaidos monitoringo ir tyrimų“ modulyje. Atsakymuose į ekspertų rekomendacijas teigiama, jog bus praktiškai naudojami žiniasklaidos monitoringo ir analizės įrankiai. Įgyvendinus šiuos pakeitimus, studentams bus suteikta galimybė susipažinti su žiniasklaidos monitoringo ir analizės įrankiais, ne tik teoriškai juos pažinti, bet ir praktiškai su jais dirbti. Programos pataisymai šioje srityje pagerina programos kokybę.

2.5. DĖSTYTOJAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programoje dirbančių dėstytojų skaičiaus, kvalifikacijos ir kompetencijos (mokslinės, didaktinės, profesinės) pakankamumo studijų rezultatams pasiekti įvertinimas*

Rodiklio analizė. Antrosios pakopos studijų programa “Strateginė komunikacija” numatoma įgyvendinti fakultete, kur jau sėkmingai vykdoma pirmosios pakopos komunikacijos programa, tad aukštoji mokykla šioje srityje turi solidų įdirbį.

Programos įgyvendinimui pasitelkiami nuolatiniai dėstytojai, ketinama pritraukti partnerius iš Nyderlandų ir Vokietijos, tačiau tai nebus tarpinstitucinis bendradarbiavimas. Numatoma, kad programoje dėstys 22 dėstytojai: 12 iš jų ir dabar nuolat dėsto fakultete (iš jų 7 profesoriai, 3 docentai, 1 vyr. mokslo darbuotojas, 1 lektorius) ir turi daktaro laipsnį. Patvirtinus Programą ketinama kviesti 3 profesorius iš užsienio (Tventės ir Miuncheno universitetų), bus įdarbinami ir 7 dėstytojai praktikai (iš jų 3 iš Vokietijos).

Dauguma dėstytojų yra patyrę savo srities žinovai, aktyviai vykdo tyrimus, skelbia mokslo publikacijas, dalyvauja konferencijose, profesinių bendrijų veikloje. Pastebėtina, kad dauguma dėstytojų savo mokslinę veiklą sieja ne su komunikacija, bet su kitomis mokslo kryptimis (dažniausiai sociologija, politikos mokslais, vadyba). Pastebėtina, kad Aprašo 8 lentelėje pateikiamos numatomų dėstytojų mokslo kryptys dažnai nesutampa su asmeniniu dėstytojo savo veiklos vertinimu, kuris išsakomas jo CV ir grindžiamas publikacijomis. Iš 12 numatomų nuolatinių programos dėstytojų, šiuo metu dirbančių fakultete, tik du (doc. Martinisi ir prof. Misnikov'as) be išlygų save identifikuoja su komunikacijos kryptimi, prof. Telešienė 20 proc. savo veiklos sieja su komunikacija, prof. Huber savo mokslinę veiklą sieja su komunikacija, tačiau visas svarbiausias publikacijas priskiria vadybai arba humanitariniams mokslams, doc. Grišinas savo mokslo veiklą sieja su politikos mokslais, nors kai kurios jo publikacijos ir galėtų būti priskiriamos komunikacijai.

Vertingas platus ir įvairus dėstytojų-praktikų ratas, kurį ketinama pasitelkti įgyvendinant programą. Nekyla abejonių, kad nebus ribojamasi vien šiame apraše minimais lektorais praktikais.

Ekspertų vertinimas. Dėstytojų skaičius tokio pobūdžio programos įgyvendinimui yra pakankamas, tai aukštos kvalifikacijos savo dalykų žinovai, nuosekliai vykdantys mokslinius tyrimus, tobulinantys dėstytojų gebėjimus. Svarbu, kad į studijų procesą įtraukiami ir dėstytojai-praktikai.

Tarpdisciplininių studijų programoje tikslinga pritraukti kitų krypties dėstytojus, kurie praturtina studijų programos turinį, plečia studentų interesų akiratį. Tačiau komunikacijos krypties antrosios pakopos studijų programą siekiančiame įgyvendinti fakultete jau turėtų būti susiformavęs ryškus branduolys mokslininkų, kurių dėmesio centre būtų komunikacija, ką SHMMF atlieka tik iš dalies. Tikėtina, kad patvirtinus šią programą, fakulteto pastangos burti savo komunikacijos mokyklą sustiprės. Priešingu atveju kyla rimta grėsmė, kad pamatinis komunikacijos dėmuo programoje bus išplaunamas.

Programoje numatyti dėstytojai aktyviai dalyvauja įvairių profesinių bendrijų veikloje, tačiau dauguma jų nedeklaruoja savo narystės nacionalinėse ar tarptautinėse komunikacijos praktikų ar mokslininkų organizacijose. Tik prof. Huber ir prof. Liubinienė yra ECREA narės, o doc. Martinisi priklauso kelioms tarptautinėms komunikacijos tyrėjų bendrijoms.

- *Sąlygų dėstytojų kompetencijoms tobulinti įvertinimas*

Rodiklio analizė. Studijų programą ketinantys įgyvendinti dėstytojai jau dabar nuolat dalyvauja SHMMF organizuojamuose kvalifikacijos tobulinimo programose, KTU kompetencijų ugdymo renginiuose, Lietuvos bei tarptautiniuose mokymuose. Atkreiptinas dėmesys, kad KTU darbuotojams sudaromos sąlygos klausytojų teisėmis dalyvauti kitų programų moduliuose. Nuo 2015 m. KTU veikiančiame dėstytojų kompetencijų ugdymo centre EDU_LAB sukurta palanki edukologinių inovacijų sklaidos terpė, kur nuosekliai ir sistemingai rūpinamasi viso universiteto dėstytojų poreikiais. Nuo 2016 metų SHMMF veikia „Dizainu grindžiamo mąstymo laboratorija“, paruošta sertifikuota 12 fakulteto dizainu grindžiamo mąstymo trenerių komanda.

KTU patvirtinta Kalbų politika, kuri skatina dėstytojus tobulinti anglų kalbos mokėjimą. Kadangi ketinamoje įgyvendinti studijų programoje labai svarbus vaidmuo skiriamas svetimšaliams dėstytojams, vertėtų pagalvoti apie jų integravimosi priemones. Abu šiuo metu SHMMF dirbantys komunikacijos dėstytojai svetimšaliai yra poliglota, tačiau (sprendžiant pagal jų CV duomenis) neturi net pamatinių lietuvių kalbos žinių. Kyla abejonių, kiek prasmingai jie gali įsijungti į fakulteto bendruomenės gyvenimą.

Ekspertų vertinimas. Aukštojoje mokykloje sukurta ir tikslingai veikia dėstytojų kompetencijų tobulinimo sistema, ypatingas dėmesys skiriamas anglų kalbos įgūdžių stiprinimui, tačiau svetimšalių dėstytojų integracijai galėtų būti skiriama daugiau dėmesio.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Sutelktas įvairių sričių dėstytojų kolektyvas, kuriame svarbus vaidmuo numatytas iš svetur atvykstantiems dėstytojams. Numatyta pasitelkti dėstytojus praktikus, kurių paskaitas planuojama integruoti į bendrą dėstymą.*
2. *Daugumos Programos dėstytojų mokslinės veiklos ir dėstymo sąsajos su komunikacijos mokslais yra fragmentiškos, tačiau tarpdisciplininis programos pobūdis iš dalies pateisina tokią situaciją.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Sėkmingą Programos įgyvendinimą sunku įsivaizduoti be dėstytojų branduolio, kurių dėmesio centre būtų komunikacijos problemos. Tokio branduolio sukūrimas būtų bene svarbiausias Programą įgyvendinančios institucijos uždavinys. Kviestinių dėstytojų praktikų kvietimai iš dalies padeda kompensuoti šį trūkumą.*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjai numato konkurso būdu pritraukti daugiau nuolatinių dėstytojų. Tikimasi, kad tokios priemonės bus patrauklios ir šiuo metu laikinas darbo sutartis su KTU sudariusiems mokslininkams. Tai ilgalaikio dėmesio reikalaujanti problema. Atsakymai liudija, kad SHMMF vadovybė suvokia problemos svarbą bei sudėtingumą. Programos patvirtinimas palengvintų problemų sprendimą.

2.6. STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Programos fizinių, informacinių ir finansinių išteklių, leidžiančių užtikrinti efektyvų mokymosi procesą, tinkamumo ir pakankamumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. KTU yra viena seniausių Lietuvos aukštųjų mokyklų, čia nuosekliai rūpinamasi studijų materialine baze bei jos plėtra. Kadangi Programos vertinimas vykdomas

nuotoliniu būdu, ekspertų grupei pirmiausiai teko pasikliauti pateiktu studijų programos aprašu, aukštoji mokykla taip pat pateikė filmuotą medžiagą (<https://youtu.be/NhBxl1q1l54>), kuri profesionaliai atskleidžia studentams suteikiamas galimybes. Vienam ekspertų grupės nariui anksčiau teko lankytis SHMMF vertinant kitas studijų programas. Susidaro įspūdis, kad ir anksčiau buvusi puiki studijų bazė ne tik palaikoma, bet ir toliau tobulinama, fakultetas sėkmingai prisitaikė prie nuotolinių studijų ypatumų.

Auditorijų ir vietų jose skaičius yra pakankamas studijų programos vykdymui, jos tinkamai prižiūrimos, atitinka higienos, darbo saugos ir estetinius reikalavimus, yra aprūpintos reikiama technine įranga. Universitete sudarytos sąlygos studentams su specialiaisiais poreikiais, kuriuos padeda užtikrinti Studentų reikalų departamento socialinės gerovės koordinatorius.

KTU akademinė biblioteka yra viena geriausių Lietuvoje, čia veikia nuosekli aprūpinimo naujausia mokslo ir studijų literatūra aprūpinimo sistema, pakanka savarankiško darbo vietų. Biblioteka suteikia galimybes prisijungti prie svarbiausių daugiateminių ir specializuotų duomenų bazių, studentai ir darbuotojai bibliotekos prenumeruojamas duomenų bazes gali pasiekti ir iš namų.

Verta atkreipti dėmesį, kad nemažai knygų, kurios įtrauktos į privalomos literatūros sąrašą, kol kas bibliotekoje nėra, studentams jos gali būti sunkiai prieinamos. Tačiau manytina, kad trūkstamos knygos bus įsigytos, jeigu Programa bus įgyvendinama.

Nekyla abejonių ir dėl kompiuterinės bei programinės įrangos, kuri KTU nuosekliai atnaujinama.

Atskirai Programos įgyvendinimui numatyti skirti finansiniai išteklių Apraše nėra aptariami, manytina, kad tai bus vykdoma fakulteto finansiniuose rėmuose. Kviestinius lektorius ketinama finansuoti naudojantis LMT bei Erasmus+ programų lėšomis.

Ekspertų vertinimas. KTU fizinių, informacinių ir finansinių išteklių visiškai pakanka tokio pobūdžio programos įgyvendinimui. Ši sritis vertintina labai gerai, jeigu netrūktų prieigos prie specializuotų žiniasklaidos ir socialinių tinklų analizės bazių bei įrankių, materialinę programos aprūpinimą būtų galima laikyti išskirtine sritimi. Studentams ir dėstytojams būtina užtikrinti prieigą prie žiniasklaidos monitoringo ir analizės įrankių, tokių, kaip Mediaskopas ar TNS Kantar.

- *Programos vykdymui reikalingų išteklių planavimo ir atnaujinimo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Apraše teigiama, kad numatoma įgyvendinti studijų programa rūpinsis jau dabar veikiantis Komunikacijos studijų krypties komitetas. SHMMF jau yra nusistovėjusi studijoms reikalingų išteklių planavimo sistema, teigiama, jog „kiekvienais metais planuojamos komunikacijos studijų krypties programoms vykdyti reikalingi išteklių, o jų poreikis yra svarstomas / nustatomas studijų programos komiteto, taip pat studijų prodekanų“. Esminio išteklių atnaujinimo poreikio nėra, fakultetas seka inovacijų raidą ir pagal galimybes papildo ir tobulina materialinę studijų bazę.

Ekspertų vertinimas. Dabar egzistuojanti išteklių planavimo ir atnaujinimo sistema sėkmingai veikia, ji galės laiduoti ir naujos programos tinkamą aprūpinimą.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *Solidūs aukštosios mokyklos fiziniai, informaciniai ir finansiniai ištekliai leidžia laiduoti sėkmingą programos įgyvendinimą.*
2. *Veikianti išteklių planavimo sistema įgalina lanksčiai atnaujinti turimą studijų ir mokslo bazę.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Patvirtinus programą, reikėtų atkreipti dėmesį į bibliotekos fondo papildymą reikiama literatūra, įsigyti žiniasklaidos bei socialinių tinklų analizės įrankius bei prieigą prie tokio pobūdžio duomenų bazių.*
2. *Bandyti rasti galimybių kviestinius lektorius finansuoti ne tik LMT bei Erasmus+ lėšomis, bet ir ieškoti rėmėjų, skatinti socialinius partnerius (galbūt su jais rengiant bendrus komercinius mokymus ir taip pritraukti paskaitininkus iš svetur).*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Programos rengėjų patikslinimai visiškai tenkina ekspertus. Kol Programa nėra patvirtinta, nėra tikslinga pradėti bibliotekos fondo papildymą bei kitus pirkimus. Teigiamai vertintinas ir pradėtas dėstytojų pritraukimo planavimas, patikslinimai apie įsteigtus KTU mokslo ir studijų prorektorius specialius fondus, kurie padėtų pritraukti užsienio tyrėjus. Socialinių partnerių parama taip pat galėtų tapti vienu iš šio klausimo sprendimo šaltinių.

2.7. STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

Vertinamoji sritis analizuojama pagal šiuos rodiklius:

- *Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistemos veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Studijų vidinio kokybės užtikrinimo sistema yra svarbus tinkamo studijų programos įgyvendinimo ir tobulinimo garantas. Efektyvi ir visapusiška studijų programos kokybės užtikrinimo sistema leidžia pasiekti geriausius tikslus bei suteikia didžiausią vertę studentams, socialiniams partneriams ir akademinėi bendruomenei. Kaip teigiama studijų programos Apraše, studijų kokybė bus užtikrinama pagal vidinės studijų kokybės užtikrinimo sistemą, aprašytą KTU Kokybės vadove, kuris remiasi tiek Europos aukštojo mokslo užtikrinimo gairėmis, tiek Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų reikalavimais. KTU kokybės vadovo nuostatos aiškiai reglamentuoja, kaip studijų programų kokybė turi būti užtikrinama. Kokybės užtikrinimas yra grindžiamas KTU misija, vzija bei strateginiais tikslais. Studijų kokybės užtikrinimo mechanizmas apima periodinių ir epizodinių stebėjimų ir vertinimo bei tobulinimo priemonių sistemą, kuri detalai aprašyta ir atitinka geros praktikos pavyzdžius. Pažymėtina, kad Studijų kokybės užtikrinimas ir studijų programų valdymas yra vykdomas visais keturiais lygmenimis: universiteto, fakulteto, studijų programų ir studijų modulių.

Ekspertų vertinimas. Programos studijų kokybės užtikrinimo sistema yra išsamiai ir tinkamai aprašyta, gerai pagrįsta ir remiasi KTU Kokybės vadovo nuostatomis ir reikalavimais. Tai sudaro prielaidas tinkamai įgyvendinti studijų programos kokybės užtikrinimą.

- *Socialinių dalininkų (studentų ir kitų suinteresuotų šalių) įtraukimo į vidinį kokybės užtikrinimą veiksmingumo įvertinimas*

Rodiklio analizė. Siekiant užtikrinti studijų kokybę būtina į vertinimo sistemą įtraukti ir socialinius partnerius. Jų atgalinis ryšys užtikrina studijų programos aktualumą besikeičiančiame verslo pasaulyje bei visuomeniniame gyvenime. Socialiniai partneriai turi galimybę suteikti atgalinį ryšį dėl absolventų parengimo lygio ir atitikimo rinkos poreikiams. Pagal programos Aprašą, studijų programa ir ją sudarantys dalykai kiekvienais mokslo metais bus peržiūrimi ir tobulinami atsižvelgiant į socialinių partnerių, absolventų, studentų išreikštus pastebėjimus. Kad būtų užtikrintas išsamus ir objektyvus atgalinis ryšys, būtina pritraukti kuo platesnį ratą ir įvairesnių socialinių partnerių. Susitikime su ekspertais dalyvavę socialiniai partneriai atstovavo tiek verslą, tiek viešąjį sektorių. Atsižvelgiant į tai, kad programa nauja, realų studentų įtraukimą į Programos kokybės užtikrinimo procesą nustatyti negalima.

Ekspertų vertinimas. Programos kokybės vertinimo sistema užtikrina socialinių dalininkų įtraukimą į šį procesą. Pažymėtina, jog būtų gerai pritraukti ir daugiau naujų socialinių partnerių, ypač tų, kurie savo kasdieninėje veikloje atlieka strateginės komunikacijos funkcijas. Taip pat rekomenduotina įtraukti tarp socialinių partnerių Lietuvoje veikiančias komunikacijos asociacijas, kurios vienija fizinius ir juridinius asmenis, veikiančius komunikacijos srityje. Tai prisidėtų prie programos tobulinimo bei pokyčių, o taip pat toks bendradarbiavimas padėtų absolventams lengviau patekti į darbo rinką.

Pagrindiniai srities išskirtinimai:

1. *KTU studijų kokybės valdymo sistema yra gerai parengta ir užtikrina studijų programų kokybės stebėsenos ir tobulinimo procesą.*
2. *Prie programos prisidėję socialiniai partneriai atstovauja tiek verslą, tiek viešąjį sektorių ir yra motyvuoti bendradarbiauti.*

Pagrindiniai srities tobulintini aspektai:

1. *Asocijuotų struktūrų, susijusių su komunikacijos industrija, kaip socialinių partnerių, pritraukimas leistų gauti aktualų atgalinį ryšį vertinant ir tobulinant programą bei padidinti absolventų įsidarbinimo galimybes.*

Pataisymai, atlikti atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas

Studijų programos rengėjai į šią pastabą dar neatsižvelgė, tačiau tai ilgesnių pastangų reikalaujantis veiksmas, kurį trumpuoju laikotarpiu vargu ar pavyktų įgyvendinti.

III. REKOMENDACIJOS

Rekomendacijos, į kurias aukštoji mokykla turi atsižvelgti per 10 d. d. nuo išvadų projekto gavimo dienos:

1. Persvarstyti studentų atrankos ir priėmimo kriterijus. Ekspertų nuomone, būtų tikslinga be išlygų priimti tik baigusius universitetines pirmosios pakopos komunikacijos, informacijos paslaugų, leidybos, žurnalistikos krypties studijas. Visiems kitiems reikėtų numatyti papildomas komunikacijos pagrindų studijas. Galbūt papildomų studijų apimtis galėtų būti diferencijuojama, atsižvelgiant į įgytą stojančiųjų išsilavinimą (universitetinės ar kolegijų studijos).
2. Programoje esama labai ryškaus tarptautiškumo dėmens, nemažai pamatinių dalykų dėstys svetimšaliai dėstytojai anglų kalba, manytume, kad tai turėtų atsispindėti ir studijų programos duomenų lentelėje, kas ateityje padėtų išvengti nesusipratimų ir studentų nusiskundimų dėl nepateisintų lūkesčių.
3. Patikslinti studijų modulių aprašus:
 - a. pašalinti pasikartojimus (pvz., Strateginių ryšių plėtros ir Pokyčių valdymo komunikacijos moduliai iš esmės nesiskiria);
 - b. rasti vietas žiniasklaidos ir socialinių medijų monitoringo ir analizės temoms, pažinčiai su žiniasklaidos ir socialinių medijų analitikos įrankiais bei užtikrinti galimybes studentams šiais įrankiais naudotis (ekspertų nuomone, nebūtų tikslinga šią problematiką dirbtinai įterpti į elegantiškai sukonstruotus Socialinių tyrimų metodu, Tyrimų praktikumo ir Tiriamąo projekto modulius, kurie sudaro atskirą šios programos modulių grupę. Žiniasklaidos ir socialinių medijų monitoringas Strateginės komunikacijos studijų programoje nusipelno ypatingo dėmesio).
4. Apsvarstyti trečiame semestre siūlomų alternatyvių modulių tikslingumą. Strateginių ryšių plėtros modulis nėra labai originalus. Esant nedideliems studentų srautams alternatyvių modulių administravimas sukelia nereikalingų problemų.
5. Patikslinti numatomų dėstytojų sąrašą, suderinant jų mokslo veiklos kryptis su jų CV išsakytu asmeniniu požiūriu į savo mokslinę veiklą. Taip būtų atsisakoma ydingos nuostatos, kad visi šios tarpdiscipliniškumu išsiskiriančios programos dėstytojai privalo būti ir komunikacijos specialistai.

Ekspertų nuomone, aukštoji mokykla tinkamai ir per nustatytą laiką atsižvelgė į šias rekomendacijas, kas pagerino Programos kokybę ir liudija Programos rengėjų atvirumą bei siekius toliau tobulinti programą.

Kitos (ilgesnio laikotarpio) rekomendacijos:

- 1. Fakultetas galėtų sistemiškai skatinti dėstytojų narystę tarptautinėse komunikacijos tyrėjų ir dėstytojų bendrijose. Fakulteto kolektyvinė narystė tokiose organizacijose kaip, pavyzdžiui, ECREA padėtų bendruomenės nariams greičiau megzti ryšius su kitais tyrėjais, praplėstų dalyvavimo projektinėje veikloje galimybes.*
- 2. Išplėsti socialinių partnerių, kurie yra suinteresuoti strateginės komunikacijos specialistų rengimu bei moksliniais tyrimais, ratą. Tai padėtų didinti programos bendrą žinomumą rinkoje bei vykdyti bendrus mokslinius tyrimus. Tokiais partneriais galėtų tapti ne tik Lietuvos viešasis sektorius, bet ir ES bei NATO institucijos, kaip pavyzdžiui NATO Strategic Communications Centre of Excellence, įsikūręs Rygoje.*
- 3. Tarptautiškumu išsiskirianti studijų programa pirmiausia grindžiama asmeniniais kontaktais ir ryšiais su atitinkamais dėstytojais. Reikėtų dėti pastangų šiuos ryšius institucionalizuoti, sudarant bendradarbiavimo sutartis su Miuncheno, Augsburgio, Lydso universitetais.*
- 4. Patvirtinus programą, dar iki jos įgyvendinimo pradžios reikėtų suskubti pasirūpinti modulių aprašuose nurodyta literatūra, daugelio knygų KTU bibliotekoje dar trūksta.*
- 5. Plėtojant ir tobulinant programą derėtų atkreipti dėmesį į žodžio ir raiškos laisvės problematiką. Vargu ar šioms temoms reiktų atskiro modulio, tačiau strateginės komunikacijos praktikai, dalyvaudami rizikos valdyme, kontrpropagandos operacijose ir pan., dažnai pamiršta pamatinius principus. Universitetinės studijos kaip tik ir turėtų įtvirtinti nuostatas, kurios ateityje padėtų strateginei komunikacijai vengti uždarumo ir savitiksliškumo.*

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kauno technologijos universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Strateginė komunikacija* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1.	Studijų tikslai, rezultatai ir turinys	4
2.	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	4
3.	Studentų priėmimas ir parama	4
4.	Studijavimas, studijų pasiekimais ir absolventų užimtumas	4
5.	Dėstytojai	4
6.	Studijų materialieji ištekliai	5
7.	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	3
	Iš viso:	28

- 1- Nepatenkinamai (sritis netenkina minimalių reikalavimų, yra esminių trūkumų, dėl kurių krypties studijos negali būti vykdomos)
- 2- Patenkinamai (sritis tenkina minimalius reikalavimus, yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)
- 3- Gerai (sritis plėtojama sistemiskai, be esminių trūkumų)
- 4- Labai gerai (sritis vertinama labai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje, be jokių trūkumų)
- 5- Išskirtinės kokybės (sritis vertinama išskirtinai gerai nacionaliniame kontekste ir tarptautinėje erdvėje)

Ekspertų grupės vadovas:

Prof. dr. Gintaras Aleknonis

parašas